

Mål C-241/06

Lämmerzahl GmbH **mot** **Freie Hansestadt Bremen**

(begäran om förhandsavgörande från
Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen)

”Offentlig upphandling — Direktiv 89/665/EEG — Prövningsförfarande avseende
offentlig upphandling — Preklusionsfrist — Effektivitetsprincipen”

Förslag till avgörande av generaladvokat E. Sharpston föredraget den 7 juni 2007 I - 8418
Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 11 oktober 2007 I - 8439

Sammanfattning av domen

1. *Tillnärmning av lagstiftning — Förfarandet vid offentlig upphandling av varor — Direktiv 93/36 — Uppgifter som skall anges i meddelandet om upphandling (Rådets direktiv 89/665, artikel 1.1, rådets direktiv 93/36, artikel 9.4 och bilaga IV)*

2. *Tillnärmning av lagstiftning — Prövningsförfaranden avseende offentlig upphandling av varor samt bygg- och anläggningsarbeten — Direktiv 89/665 — Frist för ifrågasättande av beslut av den upphandlande myndigheten och för att vid äventyr av preklusion åberopa åtgärder som antas vara rättsstridiga*
(Rådets direktiv 89/665, artikel 1.1 och 1.3)
3. *Tillnärmning av lagstiftning — Prövningsförfaranden avseende offentlig upphandling av varor samt bygg- och anläggningsarbeten — Direktiv 89/665 — Frist för ifrågasättande av beslut av den upphandlande myndigheten och för att vid äventyr av preklusion åberopa åtgärder som antas vara rättsstridiga*
(Rådets direktiv 89/665, artikel 1.1 och 1.3)

1. I enlighet med artikel 9.4 i, och bilaga IV till, direktiv 93/36 om samordning av förfarandet vid offentlig upphandling av varor, i dess lydelse enligt direktiv 2001/78, skall det, i ett meddelande om upphandling avseende ett kontrakt som omfattas av tillämpningsområdet för direktivet, anges total kvantitet eller omfattning av kontraktet. Avsaknad av en sådan angivelse skall kunna bli föremål för prövning enligt artikel 1.1 i direktiv 89/665 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten, i dess lydelse enligt rådets direktiv 92/50 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster.
2. Direktiv 89/665, i dess lydelse enligt direktiv 92/50, och särskilt artikel 1.1 och 1.3 i direktivet, utgör hinder för att en nationell preklusionsbestämmelse tillämpas så, att en anbudsgivare förvägras rätten till prövning vad avser valet av upphandlingsförfarande eller uppskattningen av värdet av kontraktet, när den upphandlande myndigheten inte på ett tydligt sätt för anbudsgivaren har angett total kvantitet eller omfattning av kontraktet.

Ett meddelande om upphandling utan någon uppgift om det uppskattade värdet av kontraktet, vilket följs av den upphandlande myndighetens undvikande agerande i förhållande till en potentiell anbudsgivares frågor, skall nämligen, med hänsyn till förekomsten av en preklusionsfrist, anses ha medfört

(se punkt 44 och punkt 1 i domslutet)

att det blev orimligt svårt för den förfördelade anbudsgivaren att utöva sina rättigheter enligt gemenskapsrätten. Härav följer att även om en nationell preklusionsbestämmelse i princip kan anses vara förenlig med gemenskapsrätten, uppfyller tillämpningen av denna bestämmelse på en anbudsgivare under sådana omständigheter inte de effektivitetskrav som följer av direktiv 89/665.

(se punkterna 55–57, 64 och punkt 2 i domslutet)

3. Direktiv 89/665, i dess lydelse enligt direktiv 92/50, och särskilt artikel 1.1 och 1.3 i direktivet, utgör hinder för att en nationell preklusionsbestämmelse tillämpas så, vad avser valet av upphandlingsförfarande eller uppskattningen av värdet av kontraktet, att en sådan bestämmelse generellt utsträcks till att omfatta prövning av beslut som

fattats av den upphandlande myndigheten, däribland beslut som fattats under upphandlingsförfarandet efter det att denna preklusionsfrist löpt ut.

Tillämpningen av en bestämmelse i vilken preklusionsfristen fastställs till utgången av den tidsfrist som angetts för att inkomma med ett anbud eller för att ansöka om att delta i upphandlingsförfarandet, med avseende på samtliga beslut som den upphandlande myndigheten kunde ha fattat under upphandlingsförfarandet, gör att det i praktiken blir omöjligt för den som berörs att utöva sina rättigheter enligt gemenskapsrätten, vad gäller oegentligheter som inte kan upptäckas förrän efter det att fristen att inkomma med anbud löpt ut, och strider följaktligen mot direktiv 89/665.

(se punkterna 45, 58, 60–61, 64 och punkt 2 i domslutet)